

MEMO

Aan : Regio Rijk van Nijmegen
Van : Melanie Schonenberg -Seelen t 088 432 7537
 e m.schonenberg-seelen@drutenwijchen.nl
Datum : 29-06-2021
Betreft : Extra incidentele middelen jeugdzorg

I Inleiding

Voorliggend memo is bedoeld ter informatie aan alle regiogemeenten. Het onderzoek 'Stelsel in Groei'¹, uitgevoerd door AEF, heeft aangetoond dat gemeenten € 1,7 miljard tekort komen in de uitvoering van de taken op basis van de Jeugdwet. Het rijk en de VNG hebben de uitkomsten van het onderzoek geaccepteerd. Vervolgens heeft het kabinet eind april € 613 miljoen vrijgemaakt voor 2021 vanwege de acute problemen in de jeugdzorg. Het bedrag van € 613 miljoen voor 2021 komt bovenop de € 300 miljoen aan tijdelijke extra middelen die bij voorjaarsnota 2019 al beschikbaar is gesteld voor het jaar 2021. De VNG heeft nadien de Commissie van Wijzen gevraagd om op 5 punten uitspraak te doen. De commissie heeft een heldere uitspraak gedaan over de juiste interbestuurlijke verhoudingen. Op basis van deze uitspraak² komt de Commissie voor 2022 op zo'n 1,9 miljard.

II Toelichting financiële compensatie € 613 miljoen in 2021

Rondom de € 613 miljoen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen het Rijk en VNG. De € 613 miljoen valt in een aantal delen uiteen. Specifieke uitkeringen € 120 miljoen van de € 613 miljoen wordt verdeeld via specifieke uitkeringen (spuk's) of op een andere gerichte wijze. Deze middelen zullen aan een beperkt aantal gemeenten uitgekeerd worden voor opdrachten die gekoppeld zijn aan een gebied. De overige door het kabinet beschikbaar gestelde middelen worden via de algemene uitkering, subcluster jeugdhulp, aan het gemeentefonds toegevoegd. De 493 miljoen kent drie delen:

1. Een deel van € 228 miljoen heeft als doel dat gemeenten hiermee in staat worden gesteld om de consultatiefunctie ggz vorm te geven, wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan en om verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan. Deze middelen zijn in de meicirculaire over de gemeenten verdeeld.

¹ AEF rapport, *Stelsel in groei*, 2020

² Rapport, *Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg*. Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg, 2021

2. Een deel van € 10 miljoen heeft als doel om het aantal Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg (POH) voor de jeugd uit te breiden. Deze middelen zijn eveneens in de meicirculaire over de gemeenten verdeeld.
3. Tot slot is er een deel van € 255 miljoen met als doel dat gemeenten hierdoor in staat worden gesteld om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben.

In onderstaand tabel wordt het bovenstaande weergegeven.

“493 miljoen macro versus regionaal”	Verdringing + jeugdzorg problematiek	POH Jeugd GGZ	Wachttijden specialistische jeugdzorg (regionaal)	Totaal
Macro	228 miljoen	10 miljoen	255 miljoen*	493 miljoen
Berg en Dal	€ 412.000	€ 18.000	€ 361.000	€ 791.000
Beuningen	€ 290.000	€ 10.000	€ 260.000	€ 560.000
Druten	€ 253.000	€ 11.000	€ 222.000	€ 486.000
Heumen	€ 151.000	€ 7.000	€ 133.000	€ 291.000
Mook en Middelaar	€ 63.000	€ 3.000	€ 55.000	€ 121.000
Nijmegen	€ 2.670.000	€ 118.000	€ 2.344.000	€ 5.132.000
Wijchen	€ 490.000	€ 21.000	€ 429.000	€ 940.000

Komende periode vindt tussen de VNG en het Rijk overleg plaats om een klein deel van de € 255 miljoen in te zetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg. Om die reden wordt nog niet het volledige bedrag van € 255 miljoen verwerkt. In de meicirculaire is vooruitlopend op de besluitvorming tussen VNG en Rijk aangaande de regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG een bedrag van € 200 miljoen toegevoegd en verdeeld over de gemeenten. Bij de septembercirculaire 2021 zal vervolgens het resterende bedrag van € 55 miljoen worden verwerkt.

III Toelichting financiële compensatie voor 2022

Het demissionaire kabinet maakt voor 2022 € 1,314 miljard vrij ter compensatie van gemeenten voor de tekorten op jeugdzorg. Dit bedrag is gebaseerd op de uitgangspunten in het rapport van de Commissie van Wijzen van € 1,9 miljard. Het verschil wordt verklaard door het volgende: € 300 miljoen hadden gemeenten al toegekend gekregen voor 2022, er ligt een besparingsopgave van € 214 miljoen³ en er is rekening gehouden met accres-verschillen. Met deze compensatie volgt het rijk de uitspraak van de Commissie van Wijzen volledig. Deze compensatie is een antwoord voor de tekorten van gemeenten in 2022 op dit dossier.

IV Voorlopige verdeling 1,3 miljard voor 2022

Op 29 juni is de *voorlopige* verdeling van de 1,3 miljard voor 2022 bekend gemaakt (zie tabel 1 hieronder). Het geeft een zeer goede indicatie van het bedrag per gemeente. Opgemerkt wordt dat door actualisatie van de maatstaven bij de septembercirculaire (en volgende circulaires), de nu gepresenteerde verdeling nog zal wijzigen.

Tabel 1 Indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	Indicatiebedrag per gemeente
Berg en Dal	2.382.879
Beuningen	1.706.104
Druten	1.446.599
Heumen	914.787
Mook en Middelaar	365.018
Nijmegen	15.016.760
Wijchen	2.871.191

V Hervormingsagenda

De 1,9 miljard kan met middelen en met maatregelen die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd (voorheen 'ontwikkelagenda') worden gedekt. Dat wil zeggen dat naarmate er meer maatregelen kunnen worden genomen en deze geëffectueerd zijn, dit in mindering kan worden gebracht op de benodigde financiële middelen. De agenda zal zowel afspraken omvatten die raken aan de uitvoering binnen het huidige stelsel als afspraken die vragen om aanpassing in wet- en regelgeving. Het rapport van de stuurgroep Sint⁴ en de uitspraak van de Commissie van Wijzen⁵ biedt hiervoor de basis. De agenda dient te leiden tot zowel een verbetering van de hulpverlening als ook een

³ zie tabel 1, pag. 12 Rapport Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg. Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg, 2021

⁴ Rapport van stuurgroep Sint, *Maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet*, 2021

⁵ Rapport, *Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg*. Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg, 2021

stevigere beheersing van het stelsel. De VNG en het rijk zullen in gezamenlijkheid sturing geven aan het opstellen en uitvoeren van deze agenda. Dit gebeurt samen met andere relevante partners, zoals aanbieders, professionals en cliënten. Met deze agenda komt er ook een grote verantwoordelijkheid te liggen bij gemeenten en de VNG om te komen tot een betere jeugdhulpverlening.

De gezamenlijke hervormingsagenda jeugd dient vóór 1 januari 2022 worden opgeleverd om als basis te dienen voor de jaren 2022 - 2028. Het nieuwe kabinet zal gezamenlijk met het vaststellen van de hervormingsagenda een besluit nemen over de structurele financiering van gemeenten vanaf 2023. De structurele financiering is voor de VNG randvoorwaardelijk voor de uitvoering van de hervormingsagenda.